

HERASHCHENKO V. Formation of a competently-oriented title of law in professional training conditions.

The article raises the problem of formation of professional competence of future teachers of jurisprudence. The content of the competence of the teacher of jurisprudence is determined and considered. It is noted that the teacher must possess a number of cultural and professional competences: methodical, communicative, organizational, analytical, research, psychological, and civic. All of them in a complex form professional competence as a function of education and experience of the teacher.

Competence of a specialist with higher legal education is the desire and ability to realize their potential (knowledge, skills, skills, experience, personal qualities) in the professional field. For the successful performance of his professional functions, the teacher of jurisprudence must be both an organizer and a highly skilled and competitive specialist in his field. A modern teacher is called to experiment, to make creative search for effective, non-standard approaches to solving pedagogical problems, to be able to introduce the latest technologies of teaching, original pedagogical ideas, innovative methods.

Keywords: competence approach, competence, competency, professional competence, legal education, professionalism, patriot, citizen.

УДК 378.091.322:001

Голіяд І. С., Березанська К.

РОЛЬ СТУДЕНТА В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: НАУКА І АКТИВНІСТЬ

У статті розглянуто роль студента в навчальному процесі у поєднанні науки і активності. Активність студента є джерелом його розвитку, визначає діяльність і є її рушійною силою. Наука розглядається як діяльність спрямована на отримання нового пізнання та результат майбутнього. Висвітлено різні аспекти діяльності студента в навчальному процесі як одне ціле. Наведено форми наукових заходів для апробації досліджень. Доведено, що сьогодні студент спокійно і виважено може поєднувати науку і активність, при цьому встигати виконувати й інші справи, так як студент наразі стає більш гнучким і мобільним.

Ключові слова: наукова діяльність, активність, навчальний процес, освіта, студентські заходи.

Сьогоднішній темп життя набирає великих обертів, даючи зрозуміти, що люди повинні встигати змінювати себе, свої звички і вміти швидко адаптуватися до певних змін, які виникають у суспільстві. XXI століття – час стрімкого розвитку інновацій і техніки, розуміючи, що такі процеси є незворотними. Постає питання чи може сьогоднішній студент поєднати в собі два важливі напрями: науку і активність.

Проблеми організації самостійної роботи різнобічно висвітлюються в працях А. Алексюка, Ю. Бабанського, В. Бондаря, В. Козакова, І. Лернера, О. Мороза, П. Підкасистого, В. Сластьоніна, Л. Спіріна, Л. Суценко, М. Шкіля, О. Ярошенко, М. Дяченко та ін.

Науково-дослідну роботу студентів як елемент підготовки майбутніх

фахівців розглядають З. Єсарєва [2], Н. Яковлева; розробка методології та методики наукової творчості студентів знайшли відображення в доробках К. Добросельського, Ф. Орєхова; досвід організації наукової творчості студентів у вищих навчальних закладах розглядає Л. Квіткіна; проблеми проведення досліджень студентами – І. Дагіте, М. Ковальова; особливості організації науково-дослідної роботи студентів – В. Сіденко, В. Шевченко; взаємозв'язок навчальної та науково-дослідної роботи – В. Андрєєв, С. Балашова, І. Іващенко, О. Лебедеєв, В. Сердобінцев; місце й роль наукових досліджень студентів у системі вищої освіти – Л. Авдєєва; можливості науково-дослідної й навчально-дослідної роботи – Ф. Філіппов, В. Шостаковський і т.п.

Досліджуючи різні аспекти діяльності студентів, можемо зробити висновок, що дану проблему не розглядали як сукупність факторів, що дає нам можливість дослідити цю проблему більш ґрунтовно.

Наука – це діяльність у системі суспільного розподілу праці, спрямована на отримання нового знання з метою оптимізації всієї іншої людської діяльності. Наука в її сучасному розумінні виникає поступово [8].

Активність людини є джерелом її розвитку, визначає діяльність і є її рушійною силою. Принципова відмінність між цими поняттями полягає в тому, що діяльність виходить із потреби в предметі, а активність – із потреби в діяльності. До того ж, активність начебто передуює діяльності в часі: до початку діяльності ми активно вибираємо, що саме бажано, вільно плануємо, думаємо, за допомогою яких засобів чогось досягти. Але активність не тільки передуює діяльності, а й “супроводжує” її протягом усього процесу. Не можна уявити оптимальну діяльність, позбавлену активності [1].

На сьогоднішній день, молодь оволодіває найскладнішими способами інтелектуальної діяльності в найрізноманітніших сучасних галузях науки і техніки; в трудовій діяльності (інтелектуальній, фізичній); засвоєні знання, навички, уміння не тільки реалізуються, але і одержують свій подальший розвиток і творче вдосконалення (у тому числі в нових областях – в області менеджменту, маркетингу, екології та ін.). Молодість – це для більшості молодих людей студентська пора, коли їм доводиться витримувати досить великі навантаження – фізичні, розумові, етичні, вольові. Далеко не всі на початку своєї діяльності уміють розраховувати свої власні сили і раціонально організувати свою роботу. Позначається вплив перебудови життя, побуту, діяльності студентів. Тому дуже важливі, особливо на молодших курсах, організація систематичного контролю за їх діяльністю, проведення індивідуальних консультацій, робота кураторів і т.п. Регульоване інтелектуальне навантаження (а не безмірне перевантаження), здійснюване на високому, але доступному для студента рівні, є найважливішою умовою підвищення самоорганізації та активності молоді, що навчається. Молодість – важливий етап розвитку розумових здібностей. Істотно розвиваються теоретичне мислення, уміння

абстрагувати, робити узагальнення [7].

Враховуючи вищезазначене, можемо стверджувати, що таке поєднання науки і активності є виправданим. На сьогоднішній день студент має бути мобільним, пристосованим до змін. Декілька років тому, існувала думка, що студент може займатись тільки одним напрямком: або наукою, або активністю. Поєднання цих напрямків вважалось не допустимим, тому що студент повинен бути зосередженим на одній справі. Можливо, тоді думка була актуальною, але не тепер. Декілька років тому навчальний процес ґрунтувався на інших засадах та принципах, де не ставили акцент активності студента в поєднанні з наукою. Наука завжди відігравала важливу роль, тому що за молодими і перспективними науковцями є майбутнє. Саме в закладах вищої освіти, як правило починаючи вже на 3-му курсі навчання, студенти проявляють свої якості та здібності, як майбутнього науковця. Для того щоб зайнятись науковою діяльністю потрібно мати власне бажання, знаходити час на її дослідження і ставити перед собою завдання, цілі і досягати їх, а науковий керівник допоможе і направить на правильний шлях. На нашу думку, наукова робота студента вимагає досить багато вільного від навчання часу: аналіз літературних джерел, вивчення практичного вітчизняного і міжнародного досвіду, розроблення чи вдосконалення методики, перевірка гіпотези, експеримент тощо. Тому бажання творити, розробляти, удосконалювати повинно бути пріоритетним, адже у процесі здобуття нові знання з будь-якого предмета будуть важливими і допомагатимуть у розв'язанні поставлених завдань дослідження.

Активність у навчальному процесі – це та рушійна сила, яка дає шанс студенту проявити себе. Як може проявляти студент активність і в якому контексті?

Навчання у закладі вищої освіти (ЗВО) робить студента дорослішим в усіх сенсах та розвиває здатність до комунікації.

Студенти – є не тільки майбутніми професіоналами, але і певною соціальною силою. У всьому світі існують спеціальні органи, які стежать за захистом прав студентів та займаються організацією громадських та культурно-мистецьких заходів. В Україні подібні органи мають форму Студентського Парламенту або Студентської Ради.

Молоді не є чужим почуття “прекрасного”. Вони часто відвідують театри та художні виставки, де знайомляться зі творами класичного та світового мистецтва. Популярна тема для студентських бесід – прочитані книги, а спільне проведення часу часто означає похід в кіно або перегляд цікавого фільму в домашніх умовах.

Багато студентів хочуть уникнути стандартного сценарію пошуку роботи після випуску – складання резюме та стомлюючих походів на співбесіди. З цією метою вони шукають роботу за фахом набагато раніше – починаючи з другого-третього курсу. Часто робота знаходить майбутніх випускників в особі компаній, які набирають практикантів, щоб після закінчення запропонувати їм працевлаштування із офіційним оформленням [11].

Презентувати свої перші наукові дослідження студенти можуть на таких заходах:

Наукова конференція – форма організації наукової діяльності, у процесі якої дослідники (не обов'язково вчені чи студенти) представляють і обговорюють свої роботи [6]. У кожному закладі вищої освіти проводяться загальноуніверситетські всеукраїнські й міжнародні наукові заходи – конференції, семінари, круглі столи і студентські також. Початківці студенти-науковці мають можливість презентувати свої перші напрацюваннями й апробувати результати свого дослідження на студентських наукових заходах, переступити бар'єр публічного виступу, перебороти страх доповіді перед новою аудиторією, презентувати себе. Результати їхньої роботи публікуються, в збірнику тез, або матеріалах присвячених конференції.

Круглий стіл – форма публічного обговорення чи висвітлення якихось питань, коли учасники висловлюються у визначеному порядку; нарада, обговорення проблем з рівними правами учасників [3].

Студенти, які не займаються науковою діяльністю, вважають що написати статтю, підготуватися до круглого столу, а також до наукової конференції дуже просто, не розуміючи при цьому, що це дійсно титанічна праця, яка виконується протягом певного часу.

Висвітлити процес наукової роботи можна у збірниках тез матеріалів конференцій або збірниках наукових праць.

Тези (від. грец. thesis – “основна думка”) – коротко сформульовані положення наукових матеріалів (статей, лекцій, доповідей), які розкривають суть усієї інформації [10].

Стаття – публіцистичний науковий чи загальнолітературний твір, що на підставі розгляду та зіставлення значної групи фактів чи ситуацій, ґрунтовно й глибоко, з науковою точністю трактує, осмислює й теоретично узагальнює проблеми соціальної дійсності [9].

Майже кожний студент-науковець починає наукову роботу з написання тез. Чому правильно починати з тез, а не зі статті? Написання тез має свої переваги на початку наукової діяльності, а саме: кількість сторінок не буде перевищувати п'яти, як правило – це 2-5 сторінок тексту. Під час написання перших тез йде величезна підтримка від наукового керівника, тому що для студента важко написати таку роботу, у зв'язку з нестачею досвіду. Також є студенти, які хочуть займатись науковою роботою, але переживають і бояться, що не зможуть виконати її або мають думку, що допомоги і поради не отримують від наукового керівника і відповідно відмовляються від науки. Також є важливим, під час написання тез, вибір напряму написання, йдеться мова про те, що студент може написати тези використовуючи цитати з першоджерел або сформульовані своїми словами першорядні принципи статті чи іншої наукової публікації. Ми радимо студентам для початку написати тези, виходячи з вищезазначеного, їх простіше викласти й оформити.

Стаття більш об'ємний вид роботи відноситься до найпоширенішого, але

одночасно найскладнішого, з точки зору її написання. Стаття постає з ідеї та інтересу до певної теми. З певного моменту ми усвідомлюємо, що підмітили закономірність у досліджуваних статтях, текстах, або, насупроти, виявили помилку у поглядах і категорично не згодні з тезами будь-якого автора.

Припустимо, ми понад усе зацікавилися певною темою і, вивчаючи її, визначили власне уявлення проблеми, трансформували непередбачені висновки. Хочеться підкреслити, що ідея для статті може з'явитись в будь-яку мить і її потрібно висвітлити у науковій статті відповідно до норм її написання. Для цього потрібно докласти немало зусиль. Але необхідно пам'ятати, що тема статті повинна мати чітку назву, яка висвітлює думки, судження, переконання, дослідження тощо. Студенту потрібно сконцентруватись на важливу частину конкретної теми і відповідно опрацювати її якісно, для того щоб надалі не загубитись у великому потоці інформації та надати їй глибокий аналіз. Звісно для написання статті потрібна допомога наставника, керівника. Після написання тез, робота над статтею стає легшою, тому що студент вже має невеличкий досвід написання тез, а це частина, яка буде покладена в основу статті.

Наукова конференція є гарним прикладом, як саме може проходити науковий час студента. Під час проведення такого заходу у викладачів і студентів є можливість обмінятися думками, своїми напрацюваннями, ідеями або обговорити на майбутнє конструктивну співпрацю між факультетами, університетами. Зупинимось більш детально, чому такі наукові заходи можуть бути корисні не тільки для викладачів, а в першу чергу для студентів.

Конференції проходять декілька разів на семестр з певної тематики. Також є два види в участі конференції:

1) очна – тобто слухач або доповідач особисто присутній на конференції;

2) заочна – слухач не присутній на конференції, але може подати свої матеріали для публікації, якщо матеріали взяті до друку, то він автоматично стає учасником такого заходу.

Відповідно найкраща форма, на нашу думку, для участі в конференції – очна, тому що в студента є прекрасна можливість дізнатись багато нового зі своєї тематики, поспілкуватись з видатними науковцями і мати змогу збагатити свій науковий потенціал. Якщо день проходження конференції припадає на робочі дні, коли студент має навчатись, то він може взяти участь у заочній формі, що також є чудовим досвідом, так як його праця (тези або стаття) буде висвітлена, і в майбутньому принесе відповідний результат молодому вченому. Наукові конференції, як правило платні, але для студентів діють знижки або пільги, що також може стимулювати до участі, адже студент не завжди можеш собі дозволити оплатити статтю. Можемо стверджувати, вже на власному досвіді, що участь у наукових конференціях та інших наукових студентських заходах піднімає рівень наукового потенціалу молодого науковця, збагачує та примножує теоретичні і практичні відомості досліджуваної теми.

Круглий стіл – одна із цікавих форм наукового обговорення. Під час проведення якого висвітлюються певне коло питань і проблем, які необхідно вирішити або знайти механізм їх вирішення. Є можливість кожному висловити свою думку з певного питання і відповідно отримати відповідь, заперечити іншому доповідачу, аргументувавши свою думку. В момент обговорення проблеми всі учасники круглого столу в рівних правах, що звісно полегшує спілкування і дає можливість обговорити будь-яке питання і дійти згоди, а також почути думку кожного.

Можемо з впевненістю говорити, що навіть поза навчальним процесом студент завжди залишається студентом – захоплюю та цікавою індивідуальністю, здатною виявити себе в науковому, громадському та культурному житті. Хочемо на власному досвіді довести, що на сьогоднішній день студент дуже спокійно і виважено може поєднувати науку і активність, при цьому встигати робити багато інших справ, так як студент наразі стає більш гнучким і мобільним.

Використана література:

1. Активність і діяльність. Поняття про діяльність, її функції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pidruchniki.com/18860313/psihologiya/diyalnist>
2. *Есарева З. Ф.* Особенности деятельности преподавателя высшей школы / З. Ф. Есарева. – Ленинград : Ленинградский университет, 1993. – 111 с.
3. Круглий стіл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Круглий_стіл
4. Місце та роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/2903/1/Gurska.pdf>
5. Наукова-дослідна робота як фактор розвитку творчого потенціалу студентів у навчальному середовищі Інженерно-педагогічного ВНЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.info-library.com.ua/books-text-3023.html>
6. Наукова конференція [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Наукова_конференція
7. Пізнавальні процеси в навчально-професійній діяльності студента [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.psyh.kiev.ua/Пізнавальні_процеси_в_навчально-професійній_діяльності_студента
8. Посібник з філософії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://subject.com.ua/philosophy/philosophy/50.html>
9. Стаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F>
10. Тези. Конспект [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/1735072548791/dokumentoznavstvo/tezi_konspekt
11. Що означає бути студентом “ВНЗ”? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://kibit.edu.ua/news/chto-takoe-byt-studentom/>

References:

1. Aktyvnist i diialnist. Poniattia pro diialnist, yii funktsii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://pidruchniki.com/18860313/psihologiya/diyalnist>.
2. *Yesareva Z. F.* Osobennosti deyatelnosti prepodavatelya vysshey shkoly / Z. F. Yesareva. – Leningrad : Leningradskiy universitet, 1993. – 111 s.
3. Kruhlyi stil [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://uk.wikipedia.org/wiki/Kruhlyi_stil
4. Mistse ta rol samostiinoi roboty studentiv u navchalnomu protsesi [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/2903/1/Gurska.pdf>
5. Naukova-doslidna robota yak faktor rozvytku tvorchoho potentsialu studentiv u navchalnomu seredovyshchi Inzhenerno-pedahohichnoho VNZ [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.info-library.com.ua/books-text-3023.html>

6. Naukova konferentsiia [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://uk.wikipedia.org/wiki/Naukova_konferentsiia
7. Piznavalni protsesy v navchalno-profesiinoi diialnosti studenta [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.psych.kiev.ua/Piznavalni_protsey_v_navchalno-profesiinii_diialnosti_studenta
8. Posibnyk z filosofii [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://subject.com.ua/philosophy/philosophy/50.html>
9. Stattia. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F>
10. Tezy. Konspekt. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://pidruchniki.com/1735072548791/dokumentoznavstvo/tezi_konspekt
11. Shcho oznachaie buty studentom “VNZ”? [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://kibit.edu.ua/news/chto-takoe-byt-studentom/>

ГОЛИЯД И. С., БЕРЕЗАНСКА К. Роль студента в учебном процессе: наука и активность.

В статье рассмотрена роль студента в учебном процессе в сочетании науки и активности. Активность студента является источником его развития, определяет деятельность и есть ее движущей силой. Наука рассматривается как деятельность направлена на получение нового познания и результат будущего. Отражены разносторонние аспекты деятельности студента в учебном процессе как одно целое. Приведены формы научных мероприятий для апробации исследований. Доказано, что сегодня студент спокойно и взвешенно может сочетать науку и активность, при этом успевают выполнять и другие виды работ, так как студент теперь становится гибче и мобильнее.

Ключевые слова: научная деятельность, активность, учебный процесс, образование, студенческие мероприятия.

GOLIYAD I. P., BEREZANSKA K. A role of student is in an educational process: science and activity.

In the article the role of student is considered in an educational process in combination of science and activity. Activity of student is the source of his development, activity determines and is her by motive force. Science is examined as activity is sent to the receipt of new cognition and result of the future. The different aspects of activity of student are reflected in an educational process as one unit. Forms over of scientific events are brought for approbation of researches. It is well-proven that today student calmly and self-weighted can combine science and activity, here to have time to execute and other businesses, so as a student now becomes more flexible and mobile.

Keywords: scientific activity, activity, educational process, education, student events.

УДК 792.027.5:78.085.321

Журавлева А. В.

КОНТАКТНЕ ТАНГО ЯК НОВІТНЯ ФОРМА

У статті розглядаються основні положення контактного танго як нової форми хореографії. Здійснено порівняльний аналіз контактного танго, аргентинського танго та контактної імпровізації. Також у статті запропоновано рекомендації щодо організації уроків з контактного танго.